

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' לך-לך ט' חשוון תשע"ו

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 516

פנינים יקרים

לך מארצך וגו' (י"ב, א') שלא תשניח לא על ארצך ולא על בית אביך אלא שתלך לשורשך אל הארץ העליונה. אשר אראך ר"ל שלא תחשוב רק שאני מראה אותך כל זאת להבין ולהשכיל שהכל מהבוית"ש. (נעם אלימלך)

ואגדלה שמך (י"ב, ב') רש"י כתב שהוזקק אברהם לברכת "ואגדלה שמך" מפני שהדרך ממעטת את השם. ואפ"ל ע"פ מארז"ל (תענית כג ורש"י) על בני ארץ ישראל שצנועין המה ולא מפרסמין את עצמם. באה ברכת ואגדלה שמך לומר שאע"פ שבני ארץ ישראל צנועין ואינם מפרסמים עצמם אעפ"כ גם שם אנדיל את שמך.

בית א-ל מים והעי מקדם (י"ב, ח') כי ידוע שצריך להצדיק להיות דבוק תמיד באין, וזו ביטול המציאות מחמת גודל היראה ופחד מהבב"ה, ותיבת והעי הוא מלשון עיי השדה, וכשהצדיק דבוק באין משם הוא מביא השפעות רצון וברכה לכל העולם כולו, בחינה זו נקרא "בית א-ל מים" על השפעה זו כתוב אחר כך ואברהם כבד מאד במקנה בכסף ובזהב.

ויסע אברם הלך ונסוע הנגבה (י"ב, ט') שאברהם אבינו עבד את הבורא ב"ה במדת אהבה (ראה בזה"ק (ח"א קנב) שדרום הוא מדת אהבה), אך האהבה האמיתית הוא שצריך האדם להתפשט מכל המדות שלו, ולעבוד את השי"ת בכל אבריו ותנועותיו ולא ישאיר לעצמו כלום. וזהו כוונת הכתוב ויסע אברם הלך ונסוע דהיינו שנסע ויצא מעצמותו ונתפשט והלך לאהבת הבורא דהיינו הנגבה ודו"ק. (קדושת לוי)

ויהי רעב בארץ וירד אברם מצרימה וגו' (י"ב, י') לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דבר ה' שהיא המדות הנפולות, דהנה אברהם אבינו אחז במדת החסד ונקרא אברהם אוהבי, ורצה הקב"ה שירד למדינות העמים ששם היו המדות נפולות מאד ובפרט במצרים שהם שטופי זמה והוצרך אברהם להשפיל עצמו אל מדריגתן ולהעלות מדת האהבה הנפולה. וכדי שיוכל להעלותם דרשו חז"ל על אברהם שהיה מכניס אורחים מאכילן ומשקה אותם ואח"כ אמר להם לא משלי אתם אוכלים ועי"ז הכניסן תחת כלפי השכינה. ועי"ז היה מקשר ומעלה דברים נפולים לשרשן שאין תענוג גדול מזה.

למען ייטב לי בעבורך וחיתה נפשי בגללך (י"ב, י"ג) דהיינו שיקבל מתנות. הקשו המפרשים כיצד מציע אברהם לשרה לומר אחותי היא כדי לקבל מתנות? ונראה דאברהם הבין מתוך הנסיבות שאחר שיעברו את הנסיונות במצרים יוטב להם, ולזאת אמר אברהם לשרה שאם תאמר אחותו היא מה שיוטב להם יוזקף לזכותה, כלומר שהצלת החיים והטוב שיושפע הכל היה בעבורך ובגללך בכח ההשתדלות כנ"ל. (מתוך יבא טל)

ויקרא פרעה לאברהם ויאמר מה זאת עשית לי למה לא הגדת כי אשתך היא (י"ב, י"ח) יש להבין מדוע מתלונן פרעה "מה זאת עשית לי" הרי אברהם לא עשה כלום, מכאן שהאחריות של האדם כה גדול שגם אי אמירה נחשבת כמעשה וצריך האדם להזהר בזה מאד.

אם מחוט ועד שרוך נעל וגו' (י"ד, כ"ג) כנמ' (סוטה יז) דרש רבא בשכר שאמר אברהם אבינו ע"ה אם מחוט ועד שרוך נעל זכו בניו לשתי מצוות רצועה של תפלין ולתכלת של ציצית. להבנת הענין נודע שמצות ציצית שקולה נגד כל המצוות כי על ידה זוכר תמיד בבוא יתברך ע"י הסתכלותו על ארבע כנפות שבכל צד יזכור אלקותו שמלא כל הארץ כבודו. והבן כי הסתכלות מביא לידי תשובה (עיין מנחות מד ע"א) כי נודע שכל אהבה רעה שמתעוררת באדם צריך להביאה אל הטוב וכשיתחיל לאהוב בהתעוררות האהבה את הבוית"ש עי"ז נעשה הרע כסא אל הטוב כי ע"י האהבה שהיה השראה על הרע שעליו חזר בו ואחז בזה הבוית"ש כל זה הוא בחינת צדיק, ודו"ק.

והאמין בה' וגו' (ט"ז, ו') אמונה היא הדבקות בה'...

(מאור עינים)

(בש"ט)



האשק שיחת הרא"ש זיע"א י"א י"א' דחלה"א סוכות קהל"ה ה"בא ל'דפוס ע"מ א.א.

בחינה שרק מדברים ממציאות הקדושה שהיא סיבת כל הסיבות, אבל לא חיים עם סיבת כל הסיבות בבחינה של תבנית גולם.

במשך הדורות היו נשמות שעבדו על עצמם בבחינה של תבנית גולם. כי אנו רואים שיש אפשרות לחיות בעולם עם מציאות הקדושה, בלעדיהם לא היה לנו קיום. מוכרח מזה שהיו כאלו נשמות שהפקירו את עצמם, וחיו בסכנה הכי גדולה - הם נתנו את כל עצמותם - עד שהגיעו לבחינה של תבנית גולם. בזכותם יש לנו קיום בכל הגלויות. כי אויר העולם דחוס בקליפות לאין מספר כחול הים, והצדיקים הללו עוטפים אותנו בכעין ענני כבוד, ובכל רגע מכניסים באויר העולם זכויות בכדי שיהיה לנו קיום. הם בבחינת סגורים כנגד הקטגוריה הקשה שיש בעולם. בכל נשימה יש קטגוריה נוראה. והם מקבלים את כל אבני הבליסטראות של הקטגוריה וכל העולם נהיה סגוריה, ומאותו אויר שהם מכניסים בעולם אנו חיים. אבל הם גם דורשים מאתנו, שכמו שהם היו ג"כ במדריגה שלנו ובעקשנות חזקה הם ניצחו עד שהגיעו לשלימות הבחינה של טמיר ונעלם, והגיעו לבחינה של טמיר ונעלם בבחינת אנוש, ו"נחנו מה", בבחינת "מה אני בורא אף אתה בורא". הם תובעים מאתנו את אותה בחינה, שגם אנו נגיע לאותו מצב כמו שהם. ואז כל הקטרוגים שמרחפים באויר העולם יתחסלו. הם יהיו אבודים.

ולשם כך האדם מוכרח לחיות תמיד בבחינה של "חיל ורעדה יאחזון". לא לשכוח אף לנשימה קלה שהוא בסכנה הכי גדולה שלא ישכח את מציאות הגולם שלו. ובכל פעולה שהוא עושה עליו לחיות בפחד גדול שלא יפסק ממנו הפחד מזה שהוא בסכנה והוא תלוי ברחמים, (שזה היתה העבודה של אותם יהודים שהגיעו למצב הזה, שעל ידם היה הפירסום שבאויר העולם יש מציאות שהיא החיות של כל העולם וכל אויר העולם מלא ממנה כמו שנאמר "מלא כל הארץ כבודו"). וכל פעולה שיוצאת מתחת ידו עליו לעשות אותה עם התעוררות של השלימות של הסיבה, ליזכור ולהכיר שיש כח נעלם שהוא מפעיל את כל המפעל, והפעולה שלו היא רק סיבה לפעול את הנפעל הזה. ללא הסיבה הזו לא היה יכול להיות אצלו כל פעולה.

וכל זה יהיה ע"י הבחירה. דהיינו שהאדם יחזור לתבנית גולם. באם האדם אינו חוזר לתבנית גולם הוא לא חי עם סיבות, ואין לו את השלימות של טמיר ונעלם, ואז הוא נהיה מציאות בעיני עצמו, והוא בבחינה של "בחנני ונסני". וזהו שורש כל החורבנות מאז שהבריאה נבראה ושהאדם הגיע לבחינה של "חציו לכם". למרות שהוא מוכרח להיות "חציו לכם", כי רק מזה מגיע הבחינה של "חציו לה", אבל המטרה היא שיגיע מזה ל"חציו לה". אך לדאבוננו מאז שניתנה הבחירה באדם, כל הדורות חיים בכזו

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א



המשך מעמ' קודם

516

מה, העבודה הזו נועדה לכל אדם בעולם שעוברת אצלו נשימה כזו. זה יכול להיות פעם ביום, או פעם בשבוע, או פעם בחודש, אבל באותה נשימה שיחיה עם זה. וכאשר הוא חי עם זה נהיה אצלו ביטול כמו צדיק אמת, והוא מקבל את ההתקשרות של הצדיק אמת. וכל הניצוצות שלו שנדחו חוזרים בחזרה להתלכד, והצדיק אמת משתעשע אתם בנשימה הזו. וזה עושה רושם בכסא הכבוד. מזה נהיה בחינת רגל רביעי - מלכות בית דוד.

אמנם באותה נשימה כאשר מגיעה הבחינה הזו זה לא יכול להיות רק עם נסיון. ועל כן האדם צריך לעבוד על עצמו שכל הזמן יהיה מונח בפחד ולא יאבד את היסוד שלו. כי בזמן שהוא מגיע לכזה מין נסיון והוא צריך להגיע לבחינה הזו של צדיק אמת, הרבש"ע שולח לו בכל נשימה כל מיני סיבות שיחזקו אותו שלא ישבר מזה, ותמיד יהיה בהתעוררות שרוצים ממנו משהו, ולא יגיע לבחינה של "רשעים מלאים חרטות". כי זה שמדמה בנפשו שמה שהוא פגם הוא לא ישוב לכך עוד, הוא שוכח שהוא תולעת ולא איש, והוא שוכח שהוא חרפת אדם ובזוי עם, הוא רק זוכר שהוא מציאות, ויש לו כח, ומחר לא יעשה את הדבר הרע הזה. כל זה מכיון שאינו זוכר את המציאות שלו שהוא תבנית גולם.

ואולם רק על ידי ביטול של תבנית גולם נוכל להגיע לבחינה של צדיק אמת.

אבל זה דבר מאד קשה, שאדם יעשה פעולה ולא יהיה לו שום חלק בה. שיהיה בטל ומבוטל כעפרא דארעא, "ונפשי כעפר לכל תהיה", זה רעיון מאד קשה. לכן הגלות כל כך ארוכה. ולכן יש מחלוקת בעולם, וזה שיש לו את הבחינה הזו מוכרח להתחבא בגלל שהבריות אינם מסוגלים לסבול את הריח שלו. באם הם יסבלו את הריח שלו אזי כל העולם יהיה במציאות הזו, בתבנית גולם, וממילא יתבטל המסך המבדיל בינינו ובין הצדיק אמת, שהוא בבחינת בורא, בבחינת עפר ואפר, ורק בזכותו יש לנו אחיזה נגד כל הקטגוריה. וכאשר יגיעו הכל לשלימות כמו הצדיק, כל הרשעה כולה כעשן תכלה כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ, ונתחיל לחיות באותה בחינה כמו הצדיק אמת. ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד.

ובשביל העבודה הזו צריך להיות מקושר "ליחציו לה" ללא הרף עין. אין הרף עין שהוא לא צריך את ההתקשרות הזו. אין זאת אומרת שכל אחד צריך להיות כל הרף עין בכזו התקשרות, כי לא כ"כ בקלות מגיעים לזה. זו עבודה של עשרות שנים. וזה תפקיד קשה מאד להתפשט מהמציאות של עצמו לגמרי ולחיות במציאות של ביטול גמור והתקשרות בבחינת תבנית גולם. אלא

והאמין בה' (פ"ג, ו') פרש"י לא שאל לו אות על זאת אבל על ירושת הארץ שאל לו אות ואמר לו במה אדע וכו'. ונתקשו המפרשים מפני מה שאל אברהם אות על ירושת הארץ? ואפשר כי אברהם חשש כי בדור הרביעי כאשר זרעו יצמרכו לחזור לארץ לא תהיה אמונתם שלימה בלא אות. נמצא שכלפי עצמו לא נזקק אברהם לאות כי היתה אמונתו שלמה.

והאמין בה' ויחשבה לו צדקה (פ"ג, ו') ולכאורה מה רבותא בזה שהאמין בה'? אלא דויחשבה לו צדקה קאי על אברהם דהיינו שאברהם היה רואה ומסתכל על עצמו תמיד וראה תמיד חוב לעצמו. וכאשר אמר לו השי"ת כה יהיה זרעך וכו' האמין בה' והיה מתמה על עצמו באיזה זכות יגיע לו זה, וחושב שאין זה אלא צדקה, והבן.

והאמין בה' ויחשבה לו צדקה (פ"ג, ו') והיא על דרך ארז"ל לעולם יסדר אדם שבחו של מקום ואח"כ יתפלל כי השכינה נקראת תפלה שהוא הדבקות האמיתי ברצון העליון ע"י האמונה בלי שום מעם, כי השכינה לית לה מגרמיה כלום כי אם הנמשך אליה דרך המדות, לכן אי אפשר לדבקה בו כי אם על ידי תפלה, וכשמגיע אל הדבקות יבין את זאת באמונתו כי עדיין לא השיג לא מעם ולא הריח בהשגת אפס קצתו ולא נכנס בה כלל. ובוה האמונה מגדיל סדור שבחו של מקום יותר שהרי לית ליה מגרמי כלום.

המול לכם כל זכר (י"ג, י') דרשו חז"ל (שבת קה) מקום שהוא זכר, והכוונה בזה ממקום שהוא זכר רק משפיע ואינו מקבל כלל בהתיש כח המתאווה ותענוג והשפעה כלל בלי שום מעם כלל, ובוה הוא מתקשר בחכמה עליונה שהיא יו"ד. וכמאמר והחכמה מאין תמצא (איו"ב כח) שהוא מאין ואפס בלי שום מעם. ומילת זכרים בזה הם חותמו אמת ואמונה.

והיתה בריתי בבשרכם לברית עולם (י"ג, י"ג) ברית מילה נקראת ברית עולם מפני שברית עולם היא ואילו בברית בין הבתרים לא נאמר כה ברית עולם דהרי על ירושת הארץ לא היתה עולמית כי גלינו מארצנו.

וירא אליו ה' וגו' (י"ח, א') ע"י מצות מילה נעשה האדם כלי קיבול להמשכת השפעת החסדים, וזהו וירא אליו ה' כי אף שהיה אברהם במסירות נפש גדולה מאד בכל זאת לא היה התגלות השם הקדוש כי ע"י מצות המילה שהיא חיתוך חתיכת בשר מאחד מאבריו בחיתוך הזה נעשה כלי קיבול לקדושה המשפיעה. והבן.

ויען אברהם וגו' אולי יחסרון וגו' ויאמר וגו' ארבעים וחמשה (י"ח, כ"ח) יש לדקדק הלשון אולי יחסרון כי היה לו לומר אולי ימצאון ארבעים וחמשה כמו שהשיב הקב"ה, וגראה דהצדיק המשפיע לישראל בני חיי ומוזני. ברצונו להשפיע צריך לרדת קצת מדביקותו ולהטות עצמו לראות צרכי העולם מה שהם צריכים להשפיע להם ואז תפלתו נשמעת. נמצא בכל תפלה יש אחד ממושעי ישראל למנין העשרה, וזה שאמר אברהם בצחות לשונו אולי יחסרון חמשה שהם בבחינת מחסרים-פושעים. על זה השיב לו השי"ת שלא נמצאים המ"ה צדיקים. ומי מדבר על חמשת בעלי החסר?!.

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים
 פקס: 02 - 5325477 02 - 5829688
 ת.ד. 5080 ירושלים 91050

לעיכורי זש"מת

האשה הצדקנית מרת צביה ב"ר אברהם ע"ה
 נלב"ע כ' חשון תשנ"ג
 ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע